

Werkgroep huisvesting dd. 7 september 2007
in opvolging van de raadpleging van 14 juni 2007

Wat voorafging

Op 14 juni 2007 werd door vzw EVA en vzw Aksent een raadpleging georganiseerd vanuit de centrale vraag : "Hoe kan EVA via de creatie van een tewerkstellingsproject er mee voor zorgen dat senioren langer en kwaliteitsvoller thuis of in hun vertrouwde buurt kunnen blijven wonen ?"

Tijdens de raadpleging van 14 juni 2007 werden 5 grote thema's gedistilleerd :

- Thuiszorg en thuishulp
- Sociaal/welzijn/buurt
- Huisvesting
- Hulp bij administratie
- Opvang binnen familie / intergenerationeel aspect

Tijdens de vergadering engageerden mensen zich om rond deze thema met ons verder te werken.

Het verkorte en uitgebreide verslag van de raadpleging werd doorgestuurd.

Tijdens de vakantieperiode hebben EVA en Aksent dit verslag doorgenomen en verdere afspraken gemaakt naar opvolging. Het is immers de bedoeling om niet bij de pakken te blijven zitten, maar de handen uit de mouwen te steken en te komen tot resultaten.

We gaan als volgt verder :

Opvang binnen familie + intergenerationeel werken wordt niet als afzonderlijk thema behandeld maar wordt mee opgenomen bij de andere thema.

Hulp bij administratie wordt ook niet als afzonderlijk thema opgenomen. Binnen het thema welzijn – buurt zal hier wel extra aandacht aan gegeven worden.

Aksent neemt vanaf nu het thema thuiszorg – thuishulp ter harte en het thema Sociaal/welzijn/buurt.

EVA concentreert zich op het thema Huisvesting. Hier dus het verslag van de eerste werkgroep Huisvesting.

Verslag van de werkgroep huisvesting 7/09/2007

Volgende personen namen deel aan de werkgroep

Frans Danse - buurtbewoner en klant Aksent vzw

Kathy Rosier- verantwoordelijke Aanvullende Thuiszorg Aksent vzw

Ellen Deschuttere– stafmedewerkster van Baïta-Sociaal Verhuurkantoor

Ivy Goutsmits– stafmedewerkster FMDO

Bie Bosmans - Coördinator EAT vzw-ervaring met projecten rond Huisvesting in het Antwerpse
Claudine Decuyper - buurtbewoonster
Farzia Houseinova – medewerkster EVA
Julia Rottiers – bestuurslid EVA, ervaring rond huisvestingsproblematiek en kansarmoede
Ingrid Van den Mooter – stafmedewerker EVA
Linda Struelens coördinator EVA vzw

Waren verontschuldigd

Wilmotte Patricia-Asis vzw
Kris Lombaert-Woonzorgplanner Kabinet Anciaux
Abdeslam Sarie
Olivier Thiran-Maison Médicale du Nord
Birgit Goris en Ellen Aerts-BWR
Mathieu Voets en Jurgen Storms-VGC

Bedoeling

De bedoeling van de werkgroep huisvesting bestaat eruit om vanuit de vastgestelde tekorten te komen tot oplossingen en een plan van aanpak. De namiddag wordt begeleid door Bob Peeters.

Onze ambitie

EVA wil via de creatie van tewerkstelling bijdragen dat **senioren** langer op een **kwaliteitsvolle** manier in hun buurt kunnen blijven wonen.

Verloop van de vergadering en verslag

Stap 1 : Uitklaren begrippen : wat bedoelen we ? waarover hebben we het als we spreken van ?

Resultaat van de brainstorm

➔ **Senioren**

- Senioren zijn mensen die niet arbeidsactief zijn. Het niet hebben van werk is bepalend voor de tijdsbesteding, de structuur in je leven, contacten,
- Het gaat om mensen met veel (levens) ervaring.
- Mensen die minder mobiel zijn, of waarvan de mobiliteit verminderd.
- + 70 + 65, ouderen
- Mensen die de pensioengerechtigde leeftijd bereikt hebben.
- Mensen die te kampen hebben met (psychische) problemen die maken dat het moeilijk is om alleen te wonen.

➤ Huisvesting

- Een gelijkvloerse verdieping die niet al te groot is.
- Een woning die technisch in orde is en voorzien is van een zeker comfort.
- Een woning met voldoende licht en lucht
- Een woning die gelegen is in een omgeving waar een aantal buurtfaciliteiten ter beschikking zijn.
- Een goed contact met burens hebben.
- Een woning die je een thuisgevoel – geborgenheid biedt.
- Een woning in huur – of in eigendom die betaalbaar is, waar je alleen woont, collectief woont met andere generaties samen, of woont binnen een beschermde omgeving.
- Een woning die aangepast is aan de groeiende behoeften van senioren.
- Een woning die je veiligheid biedt en die je ook een veilig gevoel geeft.

➤ Kwaliteitsvol

- Een kwaliteitsvolle woning is een woning waar ik me goed voel.
- Kwaliteitsvol betekent voor mij dat ik erkend wordt, dat ik eigen keuzen maken.
- Kwaliteitsvol betekent dat ik in “mijn trots gelaten wordt”.
- Kwaliteitsvol betekent voor mij dat ik respect ervaar voor mijn kennis, mijn ervaringen, mijn verhaal, mijn gewoontes.
- Ik wil onafhankelijk kunnen zijn.
- Kwaliteitsvol betekent voor mij als persoon en als gemeenschap gerespecteerd worden en anderen respecteren.
- Kwaliteitsvol is voor mij zekerheid bieden, garanties op langere termijn hebben dat ik in mijn vertrouwde omgeving kan blijven (sociale weefsel rondom mij).
- Kwaliteitsvol is voor mij ook wonen in een zorgzame omgeving.
- Kwaliteitsvolle woning waar voldoende licht, ruimte, lucht is.
- Een plaats waar respect voor de “eigen” invulling van senioren.
- Een vertrouwde omgeving is belangrijk, vroegere herinneringen zijn waardevol en moeten kunnen behouden blijven.
- Kwaliteitsvol houdt voor mij ook in dat er respect en ruimte is voor de eigen taal en de cultuur.

Stap 2 : Verdere precisering op basis van de vraag : Wat maakt dat huisvesting niet voldoet om kwaliteitsvol in de buurt te kunnen blijven wonen ?

In de eerste plaats werd een opsomming gegeven op basis van een brainstorming, alle elementen werden in clusters gebundeld. Nadien werd elke deelnemer gevraagd een weging aan te brengen bij elk thema

weging = 3 = belangrijkste 1 = minst belangrijke

➔ Behoeften / veranderende capaciteiten

- Huisvesting voldoet niet om kwaliteitsvol in de buurt te blijven wonen als de huisvesting niet aangepast is aan de verandering van behoeften en geen rekening houdt met groeiende behoeften en mogelijks afnemende capaciteiten (vb. minder assertief) van senioren.
- Een plaats waar ik beperkt wordt in mijn keuzevrijheid en waar ik onvoldoende onafhankelijkheid heb.
- Ik wil niet afhankelijk zijn van kinderen, instelling, ...

Weging 1

➔ **Onzekerheid**

- Een te dure en onbetaalbare woning.
- Een locatie waar ik geen zekerheid heb om te kunnen blijven wonen.
- Wanneer ik te maken heb met malafide verhuurders.
- Als mijn huisdier niet toegelaten is.
- Als de huurwet niet nageleefd wordt.
-

Weging 2 - 1 - 2 - 1 - 2 - 2

➔ **Onderhoud / aanpassing**

- Als de woning niet onderhouden wordt of als ik niet in staat ben om een woning te onderhouden omdat dit te duur is.
- Als reparaties aan een woning niet uitgevoerd worden.
- Als een woning onvoldoende aanpast is omdat vb. niet alle aanpassingen uitgevoerd kunnen worden, kinderen niet altijd hun fiat geven voor aanpassingen, de wetgeving niet alle gewenste aanpassingen toelaat, er onvoldoende financiële middelen voorhanden zijn om de woning aan te passen en/of de administratieve weg te moeilijk is of niet gevonden wordt waardoor subsidies niet verkregen worden ...
- Als mensen een woning gekocht hebben maar niet over de middelen beschikken om er enige aanpassing aan te doen (vb. problematiek van noodkopers).

Weging 1 - 3

➔ **Isolement**

- Als ik mij geïsoleerd voel binnen een complex.
- Als er geen internet aansluiting is en het gebruik onmogelijk is.
- Als ik het gevoel heb in een getto te leven.

Weging -----

➤ Aanpasbaarheid

- Als ik leef in een voor mij te groot huis.
- Als mijn huis niet aangepast is aan mijn wensen.
- Als de woning slecht onderhouden is en in slechte staat is, als de woning niet geëvolueerd is.
- Als er geen mix van woningen te beschikking is.

Weging 3 – 3 – 2 – 3 – 3 – 3 – 3 – 3 - 1 - 3 - 3

➤ Sociaal weefsel

- Als het sociale weefsel heel fragiel is en weinig stabiel.
- Als het sociale weefsel gewoon ontbreekt.
- Als de buurt mij geen veiligheid biedt, vb. nachtwinkel
- Als er lawaai is op straat: verkeer, spelende kinderen,

Weging 2 – 2 – 1 – 2 – 1 – 1

➤ Ligging en omgeving

- Indien er geen of onvoldoende diensten aanwezig zijn, vb. gebrek aan een sociaal verhuurkantoor, ...
- Indien er geen toegang of moeilijk toegang is tot allerlei diensten, ...
- Als de ruimtelijke omgeving niet OK is: vb. slecht onderhouden straten, geen parkjes,
- Als ik afgesneden zit van diensten en het openbaar vervoer moeilijk bereikbaar is.

Weging 1 – 3 – 2 – 1

Stap 3: We brainstormen rond alles wat wij zien als mogelijke oplossingen

De volgende ideeën, mogelijke oplossingen werden opgesomd.

- Ter beschikking stellen van "studenten"kamers voor senioren.
- Kamers die toelaten om toch onafhankelijk te wonen.
- Systemen van solidair wonen.
- Beschikbaarheid van rustoord of rust- en verzorgingsinstelling als ik dit nodig zou hebben.
- Vormen van gemeenschapswonen waarbij ik beschikking heb over privé ruimten maar waar ook gemeenschappelijke ruimten voorzien zijn.
- Een sociaal verhuurkantoor dat zich richt op senioren.

- Een laagdrempelige en betaalbare klusjesdienst. Regels sociaal verhuurkantoor specifiek voor ouderen
- Het aanpassen van bestaande woningen.
- Een cadeau krijgen : 3 straten voor EVA waarbinnen zij het nieuwe project kan realiseren.
- Ervoor zorgen dat de behoeften van senioren in kaart gebracht wordt zodat daarmee rekening kan gehouden worden bij het opmaken van het ruimtelijk structuurplan. behoeften van wonen voor senioren in kaart brengen
 - Realiseren van allerlei vormen van "anders" gaan wonen : kangoeroe, woningaanpassingen, ..
 - Opleggen van quota voor sociale huisvestingsmaatschappijen (op wijkniveau).
 - Audit opmaken van woningen eens een bepaalde leeftijd bereikt : aanpasbaarheid van de woning, regelgeving en normen, ..
 - Een diversiteit realiseren in het aanbod aan sociale woningen: vb. binnen een bepaalde omgeving wordt er mobiliteit mogelijk.
 - Realiseren van een flexibiliteit binnen de bestaande sociale woningen : vb. woningen zijn snel en flexibel aanpasbaar, ..
 - Er wordt een duidelijk beleid gevoerd door bv. per buurt quota vast te leggen: vb. aanbod aan seniorenwoningen, aanwezigheid van een rust en verzorgingstehuis, aanbod aan gezinswoningen, Nu al regels en quota vastleggen op basis waarvan toekomstige nieuwbouwprojecten moeten gerealiseerd worden.
 - Zoals nu soms regels vastgelegd worden dat er op de gelijkvloerse verdieping garages moeten voorzien worden om te vermijden dat het beeld van de straat bepaald wordt door de vele auto's zou men ook regels kunnen vastleggen dat op de gelijkvloerse verdiepingen woningen voor senioren moeten voorzien zijn.
 - Opstarten van een coöperatieve die woningen verwerft en tegen een aanvaardbare en betaalbare prijs ter beschikking stelt van een sociaal verhuurkantoor die deze woningen op haar beurt verhuurt aan senioren.
 - Formules moeten uitgezocht worden waarbij we senioren ook actief kunnen meekrijgen rond het concept van wonen voor senioren: aandelen, lijfrente, erfpacht, ...
 - Een functieverandering geven aan grote en middelgrote panden die binnen een buurt vrijkomen zodat deze kunnen ingezet worden ten behoeve van het wonen voor senioren.
 - Aangepaste sociale woningen en kangoeroewonen.
 - Zorgen voor een goede mix aan woningen : kleine woningen, grote gezinswoningen, woningen voor senioren, vlot aanpasbare inrichting van de woningen (vb. woning met daaraan een flat gekoppeld. Het gezin bepaalt zelf wanneer al of niet de deur opengezet wordt).
 - St. Lukas architectenopleiding betrekken bij dit project.
 - Jonge gezinnen mee betrekken bij het concept en hen informeren.

- Bij de uitwerking moet zeker ook rekening gehouden worden met de specificiteit van allochtone gemeenschappen (Contact Ovalo / Almanar)

Stap 4 We verwoorden wat wij verstaan als we spreken over aangepast ?

Volgende punten werden bij de brainstorming geformuleerd :

- De aanwezigheid van een variëteit aan woningen (maar ook van een rustoord indien we dit nodig zouden hebben) en deze verhuren in functie van de nood : privé, sociale woningen, grote, kleine, ...
- Voorzien van voorzieningen die nodig zijn om te voldoen aan de groeiende behoeften van senioren : vb. liftstoel, instap-douche, lift, .. zodat ik mijn zelfstandigheid zo lang mogelijk kan behouden.
- Mix van woningen aanwezig binnen een bepaalde buurt en daarbinnen een zekere mobiliteit mogelijk maken.
- Technische aanpassingen zijn voorzien.
- Eenvoudige herstellingen zijn realiseerbaar en uitgevoerd.
- De (leef) omgeving is eveneens aangepast aan de groeiende nood van senioren.
- Aangepast aan de "droom" van senioren : vb. er is mogelijkheid om mijn huisdier mee te nemen,
- Minimaal comfort is aanwezig en voldoet aan de normen,
- Ik heb een eigen ruimte maar ik kan indien ik dit nodig heb ook gebruik maken van een flexibele grotere ruimte
- Aanpassing heeft zowel te maken met de aanpassing van de bouwstelen als met de aanpassing van de wooncultuur.

Verslag dd. 12/09/2007